

మిక్కిలి మనోహరముగ సువాసన 1200
(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు)
కాబడినది. కాబడినది.
గృహిణీకాలపురుషి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరముగ సువాసనగలది.
అల్పాహారముగాని, సారాయముగాని, శర్యబదకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేసల పుష్పసారము.
నీ కుపాలమై కొన్ని విందులును చిలుకరించినచో, మనోహరముగ
సువాసన నివ్వలవలయును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల నీపాలలో మందును.
విన్నవనా (అర డ్రాం) నీసా 1-3 ను 0.3-0
మధ్యరకము నైజా 1-4 డ్రాం " " 0.2-0.3
శర్యబదక 2 " " " 1.4-0
నెద్దనైజా 4 " " " 2.0-0
వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-3 0.6-0, 3 బుడ్డకు 0.14-0 ప్రత్యేకము.
కల్లెల, పట్టుమలందలి ప్రసిద్ధముగ ప్రతిపాపులలోను దొరుకును. 35
అక్షరముగ నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుపపుడు నీసామైన
ను, కార్డుమైన ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరున పరిశీలించుడు. ఈ అక్షర
విల్పములయొక్క గలకునుమలను చరిత్రవలెయే గోరువారి దిగువనా?
ప్రాసినచో అక్షరములను సువాసనకాట్టి ఉచితముగ కలపెడును.
పోయెదము. అంగ్లమునందు 'దేజ్' అందు 'కెమికల్' కంపెనీ లెం. 355, జామ్యునీడు పేర్, లొలబాయి.
మృత్యును లేజరింగు. మౌనము పుడసోత్తముల్లి. చెనాబానానోడ్డు, మృత్యును

గోదావరి హిందూసమాజము రాజమహేంద్రవరము

1918 సంవత్సరము నూతన నెలలో జరిగిన భగవద్దీతా
పరీక్షలలో కృతార్థులైనవారియొక్కయు వారిలో బహు
మతుల కర్తవ్య లయినవారియొక్కయు నామములపట్టి:
వెద్దతుర్రు
మొదటితరగతి
1 అటుండి భగవద్దీతాశ్రమి, నీలయర్ బియ్యెక్లాను,
గవర్నమెంటు ఆర్ట్సు కాలేజీ, రాజమహేంద్రవరము, రూ 75.
2 పరిమి నూర్య నారాయణ, జూనియర్ బియ్యెక్లాను,
రాజమహేంద్రవరము. రూ 50.
3 పన్నాల పర్యనారాయణ, నూర్ పైవర్ క్లాను,
రాజా చల్లాయమ్మరావుగారి హైస్కూలు, పితాపురం 25.
4 పాపన్నూరి లక్ష్మీ నారాయణ, యె.యి.యెల్.
యెమ్. హైస్కూలు, పెద్దాపురం.
5 శిషా జగన్నాథం, నీనియర్ యింకటర్ మిడియెటు
క్లాను, యె. వి. యెన్. కాలేజీ, విశాఖపట్టణము.
నోటు:—ఈయన 1917 సం॥లో ఇంతకంటె నెక్కు
వ బహుమతిని బడసినందున ఇప్పుడు బహుమతి నిచ్చుటకు
వీలులేదు.
6 చట్టి వెంకటవరసింహం, జూనియర్ బియ్యెక్లాను,
మహారాజాస్ కాలేజీ, విజయనగరము. 10.
రెండవతరగతి
7 బొమ్మగంటి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, యె.యి.యెల్.
యెమ్. హైస్కూలు, పెద్దాపురం, గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
నోటు:—8 మందిబాలరు పరీక్షకు హాజరై 7 నురు
కృతార్థులైరి.
చిన్నతుర్రు
మొదటితరగతి
రాజమహేంద్రవరపు, నూర్ పైవర్ క్లాను,
పరీక్షలందు ధీనటిక్. హైస్కూలు, రాజమహేంద్రవరం.
కందాళ బలరామస్వామి, 5 ఫారం, సురంగి హైస్కూలు,
ఇచ్చాపురం. ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, జూనియర్
యింటర్ మిడియెటుక్లాను, పితాపురం రాజాగారి కాలేజీ,
కాకినాడ. ఒక్కొక్కరికి ముప్పైరూపాయలు.
4 కూచిమంచి బంగారాజు, 6 ఫారం, రాజా చల్ల
యమ్మరావుగారి హైస్కూలు, పితాపురం.
నోటు:—ఈయన 1917 సం॥లో ఈ ఇంతకంటె
నెక్కువ బహుమతిని బొందినందున నిబంధనల ప్రకారము
తొలి రెక్కువ బహుమతినొందుట కర్తవ్యం.
5 పుల్లెల తాపతిరావు, 5 ఫారం, పితాపురం రాజా
గారి కాలేజీ, కాకినాడ 15
6 అలిపూడి కనుంధర, 4 ఫారం, రాజా చల్లాయమ్మ
రావుగారి హైస్కూలు, పితాపురం 10
7 గ్రంథివెంకయ్య, 5 ఫారం, సురంగి హైస్కూలు
ఇచ్చాపురం, గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
9 కేపులపల్లి పద్మనాభశాస్త్రి, 5 ఫారం, రాజాచల్ల
యమ్మరావుగారి హైస్కూలు, పితాపురం, గ్రంథరూపమైన
బహుమతి.
10 ఇయ్యెక్లాను చినరాఘవాచార్యులు, 5 ఫారం,
రాజా చల్లాయమ్మరావుగారి హైస్కూలు, పితాపురం,
గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
11 అధికార్ల పాపారావు, 4 ఫారం, పితాపురం, గ్రంథ
రూపమైన బహుమతి
12 పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, మహారాజాగారి కాలే
జీ, విజయనగరం, గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
13 యం వెంకటేశ్వరం, మహారాజాగారి కాలేజీ,
విజయనగరం, గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
14 రాజే శేషాద్రిశాస్త్రి, యెమ్. యెమ్. యెల్, నీక్లా
ను, బోర్డు హైస్కూలు, అనలాపురం, గ్రంథరూపమైన
బహుమతి.
15 పేర్కాలకామయ్య, 5 ఫారం, రాజా చల్లాయ
మ్మ రావుగారి హైస్కూలు, పితాపురం, గ్రంథరూపమైన
బహుమతి.
16 నిమిషకవి వెంకట్రామాచార్య, 5 ఫారం, బోర్డు
హైస్కూలు, అమలాపురం, గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
17 వీ హెచ్. సంగన్న శాస్త్రి, 5 ఫారం, రాజాగారి
కాలేజీ, పల్లాకిమిడి, గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
18 శంకులగోపాలం, 5 ఫారం, రాజాగారి కాలేజీ,
పల్లాకిమిడి, గ్రంథరూపమైన బహుమతి.
నోటు:—25 నురు పరీక్షకు హాజరై 18 మంది కృతార్థులైరి.

ప్రో రల్ ఆయిల్ (908)

పుష్పములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె సుమారు 25
సంవత్సరములుగా క్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక సువాసనగలదియు, తలకు
చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమమార్కు పుష్పాల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-3 1 రూపాయ.
కే న్దార్ య ను హే రాయలు
తలలో పెంట్టుకలు లేని జాగాలందు రోజు చదునుచుండిన యెడల ధారాళముగా
నల్లని పెంట్టుకలు మొలచును. ఖరీదు నీసా 1-3 1 రూపాయ.
క్యారె బ్యాలిక్ టూత్ పాడరు టిన్ను 1-3 3 అణాలు.
ఇదియొకానొక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందులున్ను, మంచి సువాసనలు గల
అత్తయి వనై రాము ఉన్నవి. కేల్లాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.
Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
91, Upper Circular Road, Calcutta.
Telegram Address:—'Rasayan'.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons, Madras. M. R. Chandra & Co, Madras.
Indian Industrial Co., , , Madras Swadeshi Stores, , ,

మంత్రలైక్ వాసనలైలము.

మంత్రలైక్ తలనూనెను గురించి సుప్ర
సిద్ధ పురుషులను దాక్షర సర్ రవీంద్రుడు
మన్న గవారంకొక సోగడినజాబులను మీరు
మాచినచో వారట్లు వ్రాసినందులకు మీరు
ఆశ్చర్యమున తప్పుకొందురు. వెంట్రుక
స్థానములను బలపరచి తిరుగుములక లెత్తిం
చును. ఎప్పుడొకప్పుడు నిండు జుట్టుకలిగి
సంతోషముగ నుండగలరు. మంత్రలైక్ ను
మీరు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్ప
కుండగ మీరు యిందదగునా? మీకుంత
లైక్ నూనెను పెండు మానములందరి
వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో
నొకరు చాలకాలము నుండి వెంట్రుకలు
రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్నవారు. ఒక
నెల మంత్రలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు
మరల పూర్తి వెడిగినది. చుంచి నువ్వను
గూడ కలది. వాసన రానికొనినదికద మాడ
కోకలదు. మదరాసు రాజధాని స్కూలు
కాబుకోర్టు ప్రధాన వ్యాయాధికారి (చీఫ్
జడ్జి) సి. కృష్ణక్ (ఆప్సఫర్) వారు ఆటు
లాగా టిట్లు వ్రాసియున్నారు:
నేను మీ తలనూనెను పరిశోధనకై మదరాసులోని ఇండియాలో నేను బాచెమంట్ పరమ ఇది చాల
ప్రశంసమైనవి నొక్కి చెప్పగలను.
మదరాసు ఎస్టిబ్లిష్మెంట్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి టిట్లు వ్రాసిరి:—
ఇట్టి పరిశోధనకై భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి
ఉత్సాహము తెల్లబరచుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
గలు పినన్నీ మదరాసు నున్న నవాబిని కొనుదారు, మదరాసు, లెంబుకెట్టి పీర్ లో నున్న మా సోల ఏజంటులు
శ్రీ. ఎల్. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

చెన్న పురి పురపాలకసంఘము.

ప్రత్యేక సమావేశము.

నిన్న సాయంత్రము చెన్న పురి నగరపాలకసంఘము సమావేశ ప్రత్యేక సమావేశ మొకటి రిపును మంజురమునందు నున్నది. కమిషనరు లగేతులు సభ సమకరించిరి. జి. సి. మాటానిగారు సభాధ్యక్షత్యము వహించిరి.

సభాకార్యక్రమము నీటిపనుల విషయమును గురించిన చర్చతో ప్రారంభమైనది. ప్రభుత్వమున జి. సి. సభ్యులుగారు నీటిపనుల విచారణసంఘమువారు నూచించినరీతిగా నగరమున జలవిషయమున చాల లోపములు గలుగుచున్నవనియు, సామ్రాజ్యభక్తులకు కానిటరి కమిషనరుగారిలో గాని, మరి యొకరితో గాని స్థానిక ప్రభుత్వమువారు సలహానిచ్చి జలకల్పములను నివారణ చేయుటకు తగు సాధనముల చేయ సంఘము వారి నిశ్చయమును దొరలననుకూలించి బంపవలయు నని యొక తీర్మానము నువహించిరి.

జేశికాచార్యులవారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. మాన్సియేలగు రంగాచార్యులవారి తీర్మానమును బలపరచుచు, తీర్మానములోని మాటలను కొద్దిగ సవరించిరి. నటేశముగారు జేశికాచార్యులవారు సవరణల కంగీకరించిరి.

అధ్యక్షులు మాటల సవరణతో కాలము వ్యర్థము పుచ్చుక చేయవలసిన పని యెందోమాడుచు సభ్యులను కోరిరి.

జేశికాచార్యులవారు తదనంతరము తీర్మానమువీధి మాటలాడుచు నీటిపనులలోని లోపము లనేకములను వివరించి వానిని వెంటనే సవరించుటకు ఆర్జీయవలసిని. దొరతనము వారు అతిసామర్థ్యముగ కాస్త్రు కారుల నీపనియందు సహాగించి యంతాపముతో పనిచేసినగాని ప్రజలకు మనము లాభము చేయజాలవనిరి.

సి. సి. రామస్వామి ఆయ్యగారు, క్రూపా, రాజగోపాలాచార్యులు, రంగాచార్యులు గార్లు సయితము నీటిపనులలోని లోపములను వివరించి ప్రజలయొద్దనుండి ప్రత్యేకముగా నీటి సప్లయకి పన్నుల టీసీకోసమున్నా వనియు, కావునవారికి మనమే జవాబుదారుల వని నడిచిరి.

డాక్టరు విజయరాజు పులగారు ఆలోచనాధికారిమనకు నిలకడగా నుండి నీటిలోని లోపాలాపములను దెలుపుచుండినగాని ఈకల్పములేమియు పోజాలవనిరి.

కేసాచార్యులుగారు ఈమధ్య జలము చాలచెడిపోయి, కొళాయిలలోనుండి చాల మురికిపదార్థములు వచ్చుచున్నవని నడిచిరి.

పవనగారు నీటిసప్లయలో చాలలోపము లగుచున్నదను మాటలలో తీర్మానములోనుండి తీసివేయవని యొక సవరణ పెట్టిరి. క్రూపాగారు వీని కంగీకరించిరి.

సవరణ వోటుకు పెట్టగా ఓడిపోయినది. తరువాత తీర్మానము సవరణలేని వోటుకు పెట్టబడి వెక్కుమంది సభ్యులచే సంగీకృతమైనది.

ఈవిషయం బహుదూ.

కార్పొరేషనువారి ఈవినింగుబహుదూ (మూడుమార్లు) ట్టలోని భాగము) అగ్నిపాలైగందువలన, అచ్చటి ఆంగడి వాండ్రుకు వస్తువుల సమృద్ధి నుటకు తగిన స్థలము నిచ్చుక కాలోచించుటకు నియమించబడిన యువసంఘమువారి నిశ్చయ కము తరువాత ఆలోచించబడినది. ఆ సంఘములోని సభ్యులలో సెకెటరు జేశికాచార్యులవారు ఆంగళ్లవానికి మూడు మార్లు ట్టలో ఒకసారి 81 వ తేదీవరకు ఆద్యయేమియు పుచ్చు కొనక స్థలము చూపించవలయు నని నిశ్చయములో ప్రాసీయించిరి.

సి. సి. రామస్వామియ్యగారు చర్చను ప్రారంభించుచు ఆంగళ్లవారికి, మూడుమార్లు ట్టలో ఆవరణములో, రూ. 15,000 లకు మెగాకుండ బ్రయము చేసి పాకలుకట్టించి కార్పొరేషనువారి యవలయునని యొక తీర్మానము నువహించిరి. నటేశముగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

అధ్యక్షులు రూ. 15,000 లు పాకలకు చాల దనియు, అధవా ఎలవనో చాలన మైకమును దొరలననుకూలించి అనుమతి కావలయు ననియు చెప్పిరి.

త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి గారు, మెమోరియలు మామధ్య వస్తువులను అమ్ముకొనుచుండెడివారిన నునము బలవంత పెట్టి ఈవినింగు బహుదూకు పీడిసింపితిమనియు, అందువలన ఎంత కష్టమైనను, వారి కష్టముల పోగొట్టుట మన విధానము నని.

రాజగోపాలాచార్యులు ఈస్థాన సామెలు గార్లు తీర్మానము నామోదించిరి.

అధ్యక్షులు పాకలను కట్టించుటకు దొరలననుకూలించు తీరువునకు ప్రాసేదనని నడిచిరి.

తీర్మానము చాలమందిచే నామోదించబడినది. అంతటితో సభాసమావేశము ముగిసినది.

విల్లింగ్టన్ ప్రభువు ప్రసంగము.

ప్రభువుగారికి వీడ్కోలు ఉత్సవములు ప్రారంభమైనవి. గతశనివారమున మొదటి ఆతిథ్యమును నగ కౌన్సిలంపకు లొంగిరి. గత సోమవారమునాడు రాత్రి ఓరియంటలు క్లబు వారి ఆతిథ్యము సెలగిరి. అక్టబ్యురందు వాక్పాఠ్యములు భారతీయులుగూడ సభ్యులుగా నున్నారు. ఆరాత్రి క్లబ్బువారు ప్రభువుగారిని (జి. సి. పంపగా) ప్రభువుగారు రుచితరీతిని ముచ్చటించిరి. నేను భరతఖండమున నివసింపగలననియు పలుకుబడి గల వారందరూ సామర్యముతో తగిన ఆలోచనలను తెలుపుటకు నునుభవించియు చేశియులు మైత్రిని రాజ్యక్రిని కలవారనియు నేను మొదట చెప్పి హింపనని నీతిని. నమ్మకమును విశ్వాసమును భూతిని హింపనని ముహూపి న పాలితులుగూడ చూడెదగ ను ముఖ్యమగునీతి నేనెచట చేయుచుంటిని. భరతీయ భృద్ధిక కలసి పనిచేయు రంజుడియుల వాకిని పుష్పా విగుణత్రయము నత్యవసరము. ఈ యాధ్యయన నీరాష్ట్రమువారందరును విరామములేకుండ చూసిన వరాధ్యతవన సహాయము వరుస నాకు గల కృతజ్ఞతను నేను సభ్యముగ తెలుపుటకు భాష కొరతగా కనబడుచున్నది. వారాష్ట్రము తిరగిధి సమగ్రముగ నెరవేర్చి దేశమున కంతటికిని మాగ్ధర్యక పయ్యెనను నాభ్యుహము నామానమున పొంగి పొరలుచున్నది. కాంతి, ధర్మపరిశ్రమ, శాసనమృత నిర్వహము గూడ బాగుగా వింతము లయ్యెను. యాధ్యయన విజయమును బడయుటకు ధర్మసంరక్షణార్థము రెండు దేశములవారును సాధుభావముతో పోరి గాన నిజ మందు రెండుదేశముల వారికిని సమాన సమర్థియును మైత్రియును నెలకునాక - సామ్రాధ సహాయము లభిస్తోంది నుందునాక అని కోరెదను. మనముపురు రాజదేశ సుస్కరణములను గూర్చి ఆదికముగా వివరించుచు. భరత్పుర సదాభ్యుపా చాలముఖ్యమని నేను తెలచెదను. ఇప్పుడు రాష్ట్రమున కాలకము ప్రబలించుచున్న నేను మిల్కుడిదటి పోవుచుంటిని మిరుతలంపకుడు. నన్నిచటనుండి కదలింపవలదని నేను చెప్పయ్యెద్యులను బహుభంగుల కోరితిని గాని వారంగీకరింపలేదు దొరలననుకూల ప్రభుగా పనిచేయుచున్నాను. నేనురాష్ట్రమును వదిలులోలనే సమగ్రములకు నేర్పాటులు జరుగజాలవు. రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చిన చట్ట ముమోదించబడినపుడు మిరు స్వపరిపాలనాధికార మధికముగ కలగుననుట నిశ్చయము. మిరు చాల కష్ట సహిష్టుతతో ఓర్పుతో పోకిలతో పని చేయవలసి యుండును. మిరుకలంబించిన విధానము నిర్దష్టమున విశ్వాసము మిరు పూర్తిగా నున్నచో ఇతరుల ఆక్షేపణలను తక్కు చేయగా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున భరతఖండము తక్కిన దేశములలో పాటు సమాన గౌరవ స్థానమును బడయవలయు ఏకదీక్షతో పని చేయుదని తెల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారు నడిచిరి. శనివారమునాడు బైట్ల క్లబ్బువారు ప్రభువుగారికి విందు చేసెదరు.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు ప్రయాణపు స్థితి నీయకుండుట:- కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల ప్రయాణమున కభ్యంతరమును తొలగించునట్లు బ్రిటిషుమంత్రిగ్యమువారికి ప్రాయశఃలే పని ఇందియా దొరతనము వారిని కోరుచు బంగాళా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. డాక్టరు మెహతాగారికి బర్మాదొరతనమువారు నిష్పంధము విధించుట ఆక్రమమని తీర్మానించిరి. ఈ రెండు తీర్మానములను తలచివార్తల మూలమున దొరలననుకూలించి తెలియజేసిరి.

ఆయుర్వేదకళాశాల, చెన్న పురి. (1045)

ఈ కళాశాలతో చేరిన ఆయుర్వేదభూమన, భిషగ్వరకరీక్షలకును, అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యావీర వక్షమున జరుగు ఆయుర్వేదాచార్య, విశారద, వైద్య, ఈ పరీక్షలకును ప్రత్యేక శాఖ లేర్పరుపబడి విద్య కలపబడును.

నూతన తరగతులు 1919 జనవరిలో ప్రారంభమగును.

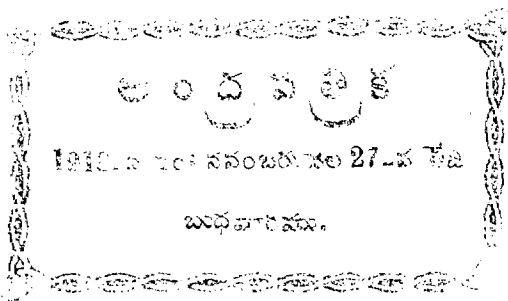
జీతములు:- ఆయుర్వేదాచార్య కాళవ నెలకు రియాపాయలు. కదిలిన శాఖలకు రియాపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశపరీక్ష నుండు తీర్పు లగు కొందరికి విద్యార్థి వేతనము లొకరకును.

యోగ్యతాంతములు:- భిషగ్వరకళ తప్ప కట్టించి కాళలో చేరగోరువారికి సంస్కృతమున చక్కని భాషాభాస ముండవలయును. భిషగ్వరకళకు మాత్రము ఆంగ్లమునగాని, ద్రవిడమునగాని చక్కని జ్ఞాన ముండవలయును. ప్రతిశాఖకు 50 గురికు మాత్రమే ప్రవేశము లుండు.

వివరములను తెలియగోరువారును దిరభాస్తు ఫారములను నడయగోరువారును మదరాసు మాంయుకోడులో నుండు రింతిలిలాసము: } చెన్న పురి ఆయుర్వేదకళాశాల ప్రెసిడెంట్ }
"కండిట్" } పండిత డి. గోపాలాచార్యగారికి }
మదరాస్. } వ్రాసికొనవలయును.

ప్రకటన

మిత్రమండలి విజయనూచకముగ భారత ప్రభుత్వమువారు నేడు సెలవిచ్చి యుండుటచే వారకృతిక వెలువడితేను. సంపాదకులు.

జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికాలోని జర్మను భాగమును నశింపజేయుటకు, భారతీయుల ధైర్యసాహసములే ముఖ్యకారణము లని ఎల్లరచే నిరీక్షించబడినది. యుద్ధానంతర మీ భాగము నెవరి వశము చేయవలయునను సమస్య అనేకుల నాందోళన కరచుచున్నది. స్వదేశీయులను క్రూరంగా హింసించిన జర్మనుల హస్తములలో దీనిని తిరుగ నుంచుట కెవరును అంగీకరింప నేరరు. దక్షిణాఫ్రికావారు దీనిని తమరాష్ట్రమునకు చేర్చవలెనని, ఉద్వేషించుచున్నారు. సర్ థియోడోరు మాడిసన్ గారి భాగమును హిందూవులకు వాస్థస్థలముగ ప్రత్యేకింపవలెనని గోరుచున్నారు. యుద్ధసమయమున లాయడజార్జిగారికి పయమై ముచ్చటించుచు, జర్మను భాగములు స్వయం నిర్ణయ సూత్రము ననుసరించి కలిపింపబడవలెనని ష్యక్తకరచిరి. భారతీయ లీ కార్యక్రమము నామోదించెద రనుటకు సందియము లేదు. జర్మను దరాగతముల నుండి దష్టింపబడిన ఆఫ్రికావ సులకు వారి యచ్చ ననుసరించి స్వాతంత్ర్య మొసగుటకన్న కఠినమగు కార్య మింకొకటి యుండబోదు. కాని యిట్టి యాదార్యము చూపబడునా యని సందియము గలుగుచున్నది. వీడి యెలులున్నను, ఈ సమస్య లన్నియు సంది సత్యమందు గాని కలిపింపబడవు. ఆఫ్రికావాసుల కింను స్వకలిపాలనా సామర్థ్య ములవడలేదని సందేహభావము కల్పించుచో, ఈ ప్రదేశమునందు స్థావర మేర్పరచు కొనుటకు భారతీయులకన్న సంకొకరికి ఎక్కుడు యోగ్యుతి ఉండబోదు. ఈ ప్రదేశమును శత్రువులనుండి ఉడబెట్టుటకు తమ రుధిరమును భారబోసినది భారతీయులు. వీరికి ఆఫ్రికా శీతోష్ణస్థితి, భాగము ననుకూలించును. వీరికి రంగుభేదము గూర్చి దుర్భిమానము లేకుండుటచే నల్లవారగు ఆఫ్రికావాసులతో కలిసిమెలిసి యుండ గలరు. కాని, ఈ ప్రదేశమునందు నను, భారతీయులు స్వేచ్ఛగ కాలముగడపవలయు ననిన, ఈ రాష్ట్రనిరూపణము హైందవులచే నిర్వహించబడవలెను. వీరు మాత్రమే శాసనసర్వాధిపతులు. భాగ్యులగు హైందవకార్యనిర్వాహకసభ్యునికి లోబడి యుండవలయును. ఇట్టి కష్టాదీప్తిము లేర్పడినచో, సర్ థియోడోరు మాడిసన్ గారి సూచన వర్ధిల్లన కరగును. జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాయందు గాడ భారతీయులు సేచ స్థాన మాక్రమింపవలసియెడల, అదేశమున ప్రవేశింపకుండుటయే మేలగును.

బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయు లిపుడు బడుచున్న కడగండ్ల గూర్చి ఇదివర కొకమారు

వ్రాసియుంటిమి. ఆ ప్రదేశమునందు, శ్వేత జాతులు నివసించెడి భాగము ప్రత్యేకింపబడుచున్నది. అందు నల్లవారు ప్రవేశింపకుండు నిషేధంబబడుచున్నది. బ్రిటిషు వా గాభాగము నాక్రమింపకముందే, భారతీయు లా ప్రదేశమున నివసించుచుండెరి. బ్రిటిషు వారి యాక్రమణమునకు తోడ్పడినది, భారతీయులే. అట్టి భారతీయు లిపుడు ప్రాథమిక స్వల్పముల గోల్పోవలసిన స్థితియందున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో పడుచున్న కడగండ్లను తీర్చుటకు, తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయులకు స్వేచ్ఛాప్రదేశ మొసగుట నని ఎల్లెను ప్రభువువారు 1906-వ సంవత్సరమున వాగ్దానము చేసియుండెరి. కాని ఈ వాగ్దాన మిపుడు తృప్తికరంబడినది. అందుచే భారతీయులకు స్వకలిపాలన మేతెంచువరకు, అధినివేశ రాజ్యములలో వారికడగండ్లు తప్పవని నిశ్చయ మగుచున్నది. జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికా నాకపేళ, మారిస్సు గారి సూచన ప్రకారము ఇండియను లకు వాస్థస్థలముగ నొసగినను, మిగిలిన భాగములలో నుదయించిన తెలుపు నలుపు సమస్యయే యిక్కడను ఉడయించు ననుటకు సందియముండదు. ఇంటియెద్ద స్వాతంత్ర్యము లేనివారు, నెలువల స్వాతంత్ర్యము బడయట దుష్కరము. నైట్లను సెంచరి మాసకృతికలో సిడెహాము ప్రభు వీ సమస్య పై వ్రాయుచు, మారిస్సు గారి సూచన గూర్చి కలవరము జూపుచున్నాడు. భారతీయుల కధినివేశ రాజ్యములందు ప్రాముఖ్యము గలుగునేమోయని విచిత్రపడుచు, జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాను ఇండియనులకు వాస్థస్థలముగ నేల గావించగూడదో యీయన కారణముల సూచించుచున్నాడు.

భారతీయులలో జాతిభేదము ప్రబలియుండుటచే, భారతీయు లనేకులు తూర్పు ఆఫ్రికాకు వెడలజాలరనుట, వీరి మొదటికారణము. రెండవ కారణము, హిందూదేశమున వలసపోవుటకు తగినంతమంది స్త్రీ పురుషులు లేకుండుట. మూడవ కారణ మిట్టిను ప్రబలతమ మయినది. ఆఫ్రికాభాగమును కలిపాలింప శక్తిగలవారు భారతీయులలో లేనందుచే, ఈ సూచన నెఱవేటులు సాధ్యముగదని, సిడెహాం ప్రభువుగారి నువదించుచున్నారు. ఆఫ్రికా యొక్క సహజ సంచదను వృద్ధి నొందించుటకు, భారతీయులలో తగినంతమంది ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు లభింపరనుట నాలవ కారణము. అయిదవ కారణము, దేశరక్షణమునకు తగినంతమంది భారతీయ సైనికులు లభింప రనుట. ఈ కారణము లన్నియు నిస్సారము లనుటకు సందియము లేదు. జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాను, మెసపొటోమియా, పాలెస్టీను భాగములను జయించి, ఈజిప్టు ప్రాప్త్యదేశముల గాపాడిన భారతదేశము లవకాశ మిచ్చినచో తూర్పు ఆఫ్రికా దేశరక్షణశాధ్యత పొందజాలవనుట హాస్యాస్పదము. ఈ కారణముల సారము తెలుసున్నను, భారతీయులకధినివేశ రాజ్యములో స్వేచ్ఛనొసగుటకు, సిడెహాము ప్రభువు లంగీకరింప రనుట తేటతెల్లము. భారతీయులును జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాలో కూలీవాండ్రుగ మాత్రముండుట కంగీకరింపదు. ఈ సమస్యను హిందూ దేశమునందే సాధింపవలసియున్నది. స్వదేశములో పరాధీను లగువారు అన్యదేశములో గౌరవభావముతో జూడబడుదు రనుట కల్ల. భారతీయులు స్వకలిపాలనాసంపాదనముపై తమ యావచ్ఛక్తిని కేంద్రీకరింపవలసి యున్నది. భారతీయులు ప్రపంచమున పేరుప్రతిష్ఠల సంపాదించవలెననిన,

స్వకలిపాలనాసంపాదనమున కన్న ముఖ్యసాధన మింకొకటి యుండబోదు. ప్రజాకలిపాలన మను శబ్దము ప్రపంచమున దంతటను మాటుమోగుచున్న యీ సమయముననే, భారతీయులు తమ కోర్కెలను నెఱవేర్చి కొనుటకు వీలుగలుగును. అనుకూల తరుణము దాటెనేని, జాతీయాశా సాఫల్యము దూర మగును. భారతీయు లి సమయమున జూపెడి కాగ్యోజ్ఞాసాముపై, ఫలితము లాధారపడియుండును.

వంశ పారంపర్యపు హక్కులు

గ్రామోద్యోగము లింతవఱకు వంశ పారంపర్యపు హక్కు ననుసరించి, సంక్రమించుచున్నవి. ప్రాత చట్టములో కొన్ని మార్పుల జేయబడినవి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు అక్టోబరు 22-వ తేది ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెట్టులో సవరణల గొన్నింటిని ప్రచురించిరి. ఇందుకుగల కారణముల గూడ సూచించిరి. ఈ కారణములను సవంబరు 1-వ తేది దైనికపత్రిక యందును 6-వ తేది వారపత్రికయందును ప్రచురించి యుంటిమి. 1919-వ సంవత్సరము జనవరి 31-వ తేది లోగా, ప్రజ లాజ్ఞేపకల దెలుపుకొనవచ్చు సని, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. ప్రభుత్వమువారు తాముచేయదలచిన మార్పులు స్వల్ప ప్రాముఖ్యము గలవని దెలుపుచున్నను, యివి వంశ పారంపర్యపు హక్కులను చాలవరకు మార్పుచేసినవనుటకు సందియములేదు. క్రొత్త సవరణల మూలమున, ఈ హక్కు పూర్తిగా దొలగింపబడలేదు. ఇంతవఱకును, గ్రామోద్యోగములు వంశమందు జ్యేష్ఠునికి సంక్రమించుచుండెడివి. ఇపుడా నియమము తొలగింపబడును. క్రొత్తసవరణ ననుసరించి, ఉద్యోగముల నిచ్చెడి యధికారి, కుటుంబములో అల్పులని తోచినవారల నెవరినయినను, నీ పదవికి నియమింపవచ్చును. ఇందు కుటుంబమనిన హిందూలా ననుసరించిన సమస్త కుటుంబమో లేక విభక్త కుటుంబము గూడ నిందు జేరునో నిర్ణయింపబడలేదు. గ్రామోద్యోగుల నియమించెడి యధికారము, డిప్యూటీ తహసీలుదారునకు గూడ నియ్యబడినది. వారసత్వపు హక్కుల నభివేదింపినచో, ఏయే విధుల ననుసరించి నూతనోద్యోగులను నియమింపవలయునో సూచించుట సులభము. అటుల గాకుండటచే, ప్రభుత్వ సవరణల ననుసరించి, అధికారుల నిరంకుశేచ్ఛకు గ్రామోద్యోగులు దోసి లొగ్గవలసి వచ్చుచున్నది. ఇట్టి నిరంకుశాధికార మయినను పెద్దయద్యోగిగాక, డిప్యూటీ తహసీలుదారునకే బసగబడుచున్నది. ఇదివఱకు వంశ పారంపర్య మొక న్యాయము ననుసరించి జరుగుచుండెడిది. జ్యేష్ఠున కీ కుదవి సంక్రమించుచుండుటచే, వివాదములకు కారణము విశేషముగ నుండెడిది గారు. ఇపు డటులగాక, కుటుంబములో తమ యిచ్చవచ్చినవారిని నియమించుటకు డివిజను అధికారులకు స్వాతంత్ర్య ముండుటచే, కుటుంబకలహములకు తప్పక ఎడము గలుగ గలదు. ఈ యధికారు లేనూత్రము ననుసరించి ఉద్యోగనిర్ణయము జేయవలయునో, నిశ్చయము గాలేదు. ఎవరు శ్రేష్ఠులని అధికారికి దోచునో, వారిని నియమింపవచ్చునట. ఇందువలన, అభిమానమునకును, లంచ పంచములకును, వీలగు నవకాశ మేర్పడును. పూర్వమునకన్న, అప్పీలు జేయుట కెక్కువ యవసర మేర్పడుచుండగ, రెండవ అప్పీలు జేసికొను హక్కు గూడ నీ సవరణలలో తీసివేయబడెను. జిల్లా కలెక్టరుకు మాత్రము అప్పీలు గలదు గాని, డిస్ట్రీబ్యూరుకు అప్పీలు జేయుటకు వీలులేదు.

రివిన్యూబోర్డును రివిజన్ అధికారమును చలా
యింప వచ్చునని సూచించబడెను గాని, ఈ యధి
కారము సామాన్యముగ నుపయోగించబడదని,
ఎల్లరకు చెల్లిన విషయమే. ఇదివలె కుద్యోగము
బడయుటకు నన్ని ప్రతిబంధకముల కిక రెండు
డింపబడెను. ఇకపాలువెంటుగ నిర్ణయింపబడిన
వారికి గాని, రివిన్యూ అఫీసరు అభిప్రాయముతో
ఎవరి నియామకమువలన నైనను శాంతికి భంగము
గలుగునని తోచినయెడల వారికి గాని, కర్షకుడై
ఎవరి నియామకమువలన గ్రామపరిపాలనము చులు
కన కరుకబడునని రివిన్యూ అఫీసరుగారికి దోచిన
యెడల వారికి గాని, ఉద్యోగ మొసగ బడదు.
వీటిలో, శాంతికి భంగమునగుదమునకు ధ్వన్యర్థము
చాల గలదు. రాజకీయశాంతిములం దభిలాష
జూపెడి ప్రతివానిని, నీ పట్టికలో జేర్చవచ్చును.
ఇంతయేల, డిప్యూటీ సహజీవ దారయినను
మన వ్యవస్థాత్మక గనుక, తనకు ప్రతికూలురగు
వారిని పర్జునలో నుండునచ్చును. ఇట్టి స్వేచ్ఛాధి
కారము, ప్రజల ననేక బాధలపాల్పెయ్యబడినదియును.
ఏ విధమున జూచినను, ఈ సవరణలు ప్రజలలో
నంతికిలహముల గలిగించుటకు తోడ్పడునని
దోచుచున్నది. ఈ దూర్పులు స్వభావాత్మకములుగ
నున్నవని, ప్రజలలో నిదివరకే అభిప్రాయము
ప్రబలుచున్నది. వీటిపై వాత్సేవణల దెబ్బపుకొను
టకు రెండునెలల వ్యవధిమాత్రమే గలదు. కనుక
నూతన సవరణలచే నష్టపడెడివా రందఱును
తమ యభిప్రాయములను సత్వరముగ ప్రభుత్వ
మువారి కెఱుకదలువలయును. వీరికి జిల్లా సంఘ
ములు, తాలూకా గ్రామ సంఘము లన్నియు
తోడ్పడవలెను. సంఘీభావముచేతనే, ఎంతటి
కార్యము వైసను సాధింపవచ్చును. ప్రజ లీ
విషయమై త్వరలో కార్యసాధన మార్గముల
వరసి, కృతకృత్యు లగుదురు గాక యని కోరు
చున్నారము.

పరిశుభ్రోదకము

నిన్నజరిగిన కార్యరేషను సభలో కొలాయి
నీటిని గూర్చి దీర్ఘచర్చ జరిగెను. మద్రాసు నీటి
కుసులను పరిశీలించి నివేదిక సంపవలెనని, ప్రభు
త్వమువారిక సంఘమును నియమించి యుండగ.
ఈ సంఘమువారు, నీటిపనులు సంత్వప్తికరముగ
లేవని దెలుపుచు, అందలి లోపములను వివరిం
చిరి. నీటికనులలో లోప మేమాత్రము లేదని
వాదించుచున్న సైవలు ఇంజనీరుగ మూడేగా
రిందమీద నిర్విణ్ణహృదయులై ప్రభుత్వ సంఘ
సభ్యులకు శాస్త్రజ్ఞానము లేనందుచే, దురభిప్రాయ
వడిరని విమర్శించిరి. కొలాయి నీటిని గూర్చి ప్రజా
భిప్రాయము ప్రభుత్వసంఘాభిప్రాయముతో నేకీభ
వించుచున్నది. అహలెశ్వర మగు కొలాయినిరు,
పట్టణములో వ్యాపించుచున్న అనేక రోగము
లకు కారణముని విశ్వసించబడుచున్నది. 55
లక్షల ద్రవ్యము కొలాయిల క్రింద వ్యయ
మైనను, ఇంకను పరిశుభ్ర మగు నీరు పట్టణము
నకు లభింపకుండుట తోచనియము. ప్రభుత్వ
సంఘునివేదికను, ఇంజనీరుగారి యభిప్రాయ
మును పరిశీలించి, ఎట్టి చర్య దీసికొనవలయునో
ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపవలయునని, కార్పొ
రేషను సభలో తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను.
ప్రభుత్వమువారు పారిశుధ్యశాఖవారి సహాయ
ముతో నీ విషయమును సులభముగ నిర్ణయింప
వచ్చును. ఈ తీర్మాన మధిక సంఖ్యాకులచే సంగీ
కరింపబడుట, సమంజసముగ నున్నది. ప్రభుత్వము
వారి విషయమును శ్రద్ధతో పరిశీలించి, పరిశుభ్రో
దకము చెన్నైపురికి లభించు మార్గములను సాధిం
చెదరని విశ్వసించెదము.

నందేహాకారణము

మొయిలు పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది :
“వెసిడెంటు విల్సనుగారు సంగ్రామము లిక
మీద జరుగకుండుటకు అంతర్జాతీయ సంఘసావ
నము గోరుచుండగ, జర్మను జలాంతర్గాములు
బ్రిటీషు ద్వీపములలో నప్పగింపబడుచుండగ,
అమెరికా నౌకాదళశాఖవారు జలాంతర్గాముల
సంహారమునకై విహరీత ప్రయత్నముల జేయుటకు
కారణము గాన్పించెను. వాషింగ్టను తంత్రీ
వార్తప్రకారము, 350 జలాంతర్గాములును,
అంత సంఖ్యగల దీప్తాయుధులును 1920-వ సంవ
త్సరములోపల పర్యవసబడవలెనట. యుద్ధపరికర
ములను తగ్గించుట, సంధి పరతులలో నొకటై
యుండగ, జర్మనీ జలాంతర్గాముల గట్టకూడదని
నిషేధింపబడి యుండగ, అమెరికావారి కార్య
క్రమోద్దేశ మెద్దియో దోచకున్నది. వెసిడెంటు
విల్సనుగారికి, స్వీయ విధాన సౌమ్యమునందే
విశ్వాసము లేదా యేమి?”

హెచ్చరిక

రేపటి యాదివారము మద్రాసు రాజకీయ
సంఘముల బహిరంగ సభ గావించబడును. ఆ
సభలో, సంధిసభయందు హిందూ దేశమునకు
స్వయంనిర్ణయసూత్రము వర్తింప జేయబడవల
యుననియు, రాజకీయనిర్బంధితులకు శ్రమాపణ
యొసగబడవలయుననియు, తిలకు బాప్టిస్టా కరాండి
కారు గార్లను అంగదేశములో భారత దేశాభి
ప్రాయమును వ్యక్తీకరించుటకు గోరవలెననియు,
కాంగ్రెసు రాయబారములకు ప్రయాణ నిషే
ధము దొలగింపవలెననియు, తీర్మానింపబడును.
ఈ తీర్మానము లత్యంతావసరము లనుటకు సంది
యము లేదు. రాజధానియందంతటను నిట్టి సభల
జరిపి, తీర్మానముల గావించ, సోదరప్రజలను
హెచ్చరించుచున్నారము.

మద్రాసురాజధానియందు నేడేల నెలపు లేదు?

పయోనిరుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది :
“సామాన్య ప్రభుత్వమువారు 27-వ తేదిని
నెలపుదినముగ జరిగించి యుండగ, వంగదేశము
వలెనే మద్రాసురాష్ట్రము గూడ నెల విచ్చుటకు
నిరాకరించెను. ఇట్టి వైఖరి సమంజసముగ లేదు.
ఈ రాష్ట్రములు రెండును నెలపునగియుండినచో,
నేడు హిందూ దేశముం దంతటను సంతోష మేక
కాలమున చెలరేగి యుండెడిది. స్వదేశ సంధాన
ములలో గూడ చాలవఱకు 27-వ తేదిని నెలపు
నగినటుల మాకు దెలియుచున్నది.”

వియ్యపు ఎనుమతి.

సినిమాపట్లయల డైరెక్టరు ఆర్.వి. ఉడ్డుగారు మా కిట్లు
వ్రాయుచున్నారు:—
తెంగాలు సినిమాపట్లయల డైరెక్టరు బంకారా జిల్లాల
లోని ఈశ్రోంది, ప్రకేషములనండి, వియ్యముగాని, ధాన్యము
గాని, ఇతర రాజధానులకు ఎగుమతి చేయకూడదని యుత్త
రువులు జారీచేసి యున్నారు.
బి. ఎన్. రైల్వేస్టేషనులు: జంతిపహరి, చట్నూ, బం
కారా, బెహ్లాపాళ, అండగ్రాము, రామనాగరు, విష్ణుపుర
ము, పియడదోబా:
బి. డి. ఆర్. రైల్వేస్టేషనులు:— బంకారా, విక్టో
నోబంద, బెలబోరి, బెలియటూరు, బృంబానపపురము, హ
మీరుహాటి, సోనమఖి, దోనగిట్టా, దోగోయా, పుత్రాసిరు,
అలిపురము, ఇందను మహానపురము రోడ్డు.
కావున వైప్రదేశములనండి ధాన్యమును గాని వియ్య
మును గాని తెప్పించుకొనవారికి సర్టిఫికేటులు ఈయబడవల
వని వర్తకులు గోహింపవలయును.

ఆంగ్ల సామాన్య నౌకాశాఖాధికారులు మేజరు
దొంగ్లనుగారిని హిందూదేశ ప్రతినిధులుగా నియమించినారని
సామాన్యప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

రివైజులపాలనోటీసు:—ఇంగ్లండుతపాలు 28-6
తేది గురువారము ఇక్కడినుండి పంపివేయబడును.

తెల్లిగాఫునోటీసు:—వాణిజ్యశాఖల రాకపోకలవరక
ములను గూర్చిన తేలివార్తలను పంపగూడదను నిరోధము
తొలగింపబడిన దని తెల్లిగాఫుశాఖవారు తెలిపిరి.

స్కూలుకాజుకోర్టు:—స్కూలుకాజుకోర్టుజడ్జి రావు
బహదరు వరదరాజులు నాయుడుగారి యుద్యోగ కాల మిం
కాక సంవత్సరమువరకు హెచ్చింపబడినది.

అమరకవిలాసినిసభ:—“భగవద్గీత కథావంతం
ను లగు, బ్రహ్మశ్రీ. సోమదేవగర్భగారి వలన, అమరకలాపి
విలాసిని యాదోని క్రింద నుమారు నెలరోజులుగా లోక
హితము నుద్దేశించి ప్రత్యహము భారతములోని విరాటపర్వము
పఠింపబడెను. రేపురాత్రి 8 గంటలకు వైకటోబుత్తపిల్లి 216
కవాట సంఖ్యగల, మల్లారా|| శ్రీ|| టి. రామచంద్రయ్యగారి
గృహమున, ఉత్తరాదిరణయభట్టము పఠింపబడును.

చెన్న రాజధాని సభ:—రేపు కనివారము 30-వ
తేదివాడు గోవిందప్పనాయని పీఠాధ్యక్షు సల్లా గురుస్వామి
శ్రేష్ఠిగారి పురమందిరమున మదరాసు రాజధాని సంఘము
వారి మహాజనసభ యొకటి జరుగగలదు. మానసియులగు భూ
పతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహిం
తురు. టిక్కెట్లు గోతలం హోటలందు అను దినము నాయం
కాలము 8 గంటల మొదలు 6 గంటలవరకు ఏ శ్రీరాములు
నాయుడుగారి యెద్ద దొరకగలవు.

స్త్రీప్రాతినిధ్యము:—ఈనెల 25-వ తేది అడయా
రు పురమునందు స్త్రీలసభయొకటి జరిగినది. పురపాలకధర్మ
సంఘమునందు స్త్రీలసంఘము సభ్యురాలిడ్రుగా నుండుటకు
సిటి మునిసిపలుబిల్లునందు తగిన మార్పుల చేయవలయునని చె
న్నపురి కానసభవారిని కోరుటకొక తీర్మానము చేయబడినది.
మరొక తీర్మానమునందు, ప్రాంచెసు కమిటీవారిని రాజకీయ
సంస్కరణములందు స్త్రీలకు పురుషులతో సమానముగా
స్వాతంత్ర్య మియ్యవలయునని కోరబడినది దొరాలి జనరాజ
దాసుగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

స్త్రీప్రాతినిధ్యము:—స్త్రీ జయంతి పూజాసం
దర్శమునందు నిన్న మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు హిందూ
స్త్రీలక్ష్యినిలాస సభవారి యాజమాన్యమున గొప్పసభ యొక
టి లక్ష్యిఅమ్మగుగారి సభాధ్యక్షత్వక్రింద జరిగినది. నుమారు
రెండు వందల వండి స్త్రీలు సభాసంకరించిరి. అలిమేలువంగ
తాయరమ్మ, సి. వేంకట లక్ష్మమ్మ, సోనాబాయి, వి. లక్ష్మ
మ్మగారు మున్నగువారు స్త్రీల బాధ్యతల గురించి గంభీరో
పశ్చాసముల నిచ్చిరి. ప్రాంచెసు కమిటీవారు రాజకీయస్వా
తంత్ర్యములలో స్త్రీలకు పురుషులతో సమానమగు హక్కుల
నిప్పించ కోరుదు తీర్మానముల చేసిరి.

గొప్పసభ:—రేపు ఆదివారము సాయంకాలము

5క్లీ గంటలకు చెన్నపురి కాంగ్రెసు సంఘము, మహాజనసభ,
స్వరాజ్య సమితులవారి యాజమాన్యమున గొత్తే మందిరమున
మొక గొప్ప సభ జరుగును. మానసియులగు బయ్యా నరసిం
హేశ్వర శర్మగారు సభాధిపత్యము వహింతురు. సంధిసభ
యందు భారతీయులకు ప్రాతినిధ్య మియ్యవలయుననియు,
ప్రభుత్వ యద్ధవిరామ దినములలో కఠినకాసములను ప్రజల
మీద ప్రయోగించుటవలన దేశమునకు చాల అశాంతి గలుగ
గలదనియు, ఈ సందిగ్ధ కాలమున కాంగ్రెసుపక్షమున
అంగభూమియందు లోకమాన్య లీలకుగారు, కస్తూరి రంగ
య్యంగారు, బాప్టిస్టా, కరాండికారు గార్లు ప్రతినిధులుగా మన
యాశ్రయముల అచ్చటి ప్రజలకు దెలుపగోరుటకును కాంగ్రెసు
మసల్దాను సమితుల రాయబారములు తీక్షణమే అంగ
భూమిక కెళ్లుటకు దోరతనమువారు తగిన ఆనకులనుల
చేయ ప్రార్థించుటకును కొన్ని తీర్మానములు చేయబడును.
సభ కేల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

మనదేశమునకును, ఇంగ్లాండునకును ఇకముందు ఆకాశ
విమానముల మీద ప్రయాణసౌకర్యములను చేయుటకు దొర
తనమువారు తగిన ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. చహు
శాస్త్రిలో ఆకావిమానము ఏలూగుపనీయనో పరిశోధించు
టకు ఇచ్చటినుండి, ఇంగ్లాండునకు ఒక విమానమును దొరతన
మువారు నడిపించెదరని పయనీరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లక్నోలో విజయోత్సవము

అధికారులతోట విందును విద్యార్థుల ఆటలను రాత్రి కరవీటికా యంత్రమును నూరేగింపును హారము గాంజానందు బాండువాద్యమును దీపావళి యంత్రమును బాణ సంచలను కాల్పటయును భోగిమంటలను జరుగును.

బాంబాయిలో విజయోత్సవము:— 27-వ తేదీని బాంబాయిలో విజయోత్సవ సందర్భమున నూరేగింపు జరుగును. సేనయును వాకాదళమును గూడ నూరేగింపులో పాల్గొనను.

రాష్ట్రీయ ఆర్థిక పత్రములు.

రాష్ట్రీయ సంవత్సరములకు రాష్ట్రీయ ఆర్థిక పత్రములను తయారుచేయుటకు ఇండియా దొంతనమువారు ఉత్తమ పుటను జారీచేసిరి. అతిశయమున కృత్యమును చేయవలయుననిరి. ఆదాయమున బట్టి ఖర్చు చేయవలయుననిరి. అనంతరమే నవో స్థానిక దొంతనము వారు నిల్వయున్న సామ్యము వాడుట కధికార మీయబడినది. యుద్ధమునకు పూర్వము విద్యా ప్రతిష్ఠా సమయములకును పాఠశాలకాళివృద్ధిని ప్రోత్సహించు ప్రతిష్ఠాపనములను, ఏరియే ధనము కృత్యపరచబడెనో అటులే ఇప్పుడు గూడ అనంతరమున కృత్యమును చేయవలయును. అదవులను పెంచుటకును కలెక్షన్ బాధపడుచున్న ప్రజలకు సహాయము చేయుటకును, కృత్యసాయ పరిశోధనలను చేయు ద్రవ్యమును వైస నడిపిన రీతిగ కృత్యముచేయవలయును. వీటికై సామ్యమును ముందుగ పెట్టుబడిని గూడ పెట్టవచ్చును.

బొంబాయి వివాదసభ

బొంబాయి నగరమున గాడిక వీడ్కోలుపు టుల్నికమును జరుపుటనుగూర్చి పురిషదిమున సభచేయుట కేర్పాటుచేయవలెనని కొందరు పెరిపును కోరిరి. అట్లు సభచేయరాదని గొల్ల జిన్నా గారు మున్నగువారు పెరిపుగారికి వ్రాసిరి. ఆలేఖకు పెరిపు గొల్ల జిన్నా గారికి ప్రత్యుత్తర మీయవలెనని జిన్నా గారు పెరిపుకు మరయుకలేఖ వ్రాసిరి. పెరిపుకు సభ చేయుట కధికారములేను. సభచేసినచో మేము న్యాయస్థానమున వాదించి అధికారములేదని స్థిరపరచు ప్రయత్నించెదము. ఇదివరకు 1500 మంది సంతకములు చేసిరి ఇప్పుడు ఇంకను చాలమంది సంతకములు చేయుచున్నారు. పురషదిమున చాలదు. చాలమంది వచ్చుటకు వీలుగ విశాలప్రదేశమున సభను జరుపవలెను. ప్రతిపక్షముగా ముట్లాడగోరువారి కనకాళమును కలిగించవలెను. వోట్లను లెక్కపెట్టుట కేర్పాటు చేయవలెను. ఉపవాదించబడు తీర్మానముల నివరములు మీకు చేరగానే మాకు తెలుపవలెను. మేము మరల మీకు మా తీర్మానముల ముసాయిదాను పంపెదము. అని ఆలేఖయందు వ్రాయబడినది.

డిల్లీ జేతీయమహాజనసభ.

28 వ జేతీయమహాజనసభ ఈ సంవత్సరము డిల్లీలో సమావేశమగును. పత్రికానిలేఖలకు టిక్కెటులు కలయువారు పత్రికాసంపాదకులు డిల్లీలో దరఖాస్తు చేయవలయునని జేతీయ మహాజనసభా సాధారణకార్యదర్శిగారు ప్రకటించిరి. కొడిమిందికి మాత్రమే స్థలములు నియమించబడును. 1918-వ సంవత్సరము డిసెంబరు నెల 18-వ తేదీ వాటిని పేదవదరఖాస్తులు అంగీకరింపబడ జాలవు.

మాలవ్యగారిలేఖ.

ఈ క్రిందిజాబును మాలవ్యగారు రాబోవు జేతీయమహాజనసభ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షున కంపెరి:—దయతో మీరంపిన తంతిసమాచారమును, ఉత్తరమును అందుకొంటిని. త్వరలో ముట్టెంటుల మీకు వ్రాయలేనందులకు తుమింప ప్రార్థితులు. రాబోవు జేతీయమహాజన సభకు ఆధ్యక్షునిగనన్న మీరు దయతో ఆహ్వానించ నిశ్చయించుకొన్నందులకు మీకును సంఘమువారికిని కందనము లర్పించుచున్నవాడను. గొప్ప బాధ్యతతో గూడుకొన్న జేతీయ మహాజన సభాధిపత్యమును అంగీకరించుటకు ముఖ్యకారణము మీరంపితంతియే! ఇట్టి పదవిని మీరు నా కనుగొనించినందులకు నేను అద్దానినిప్రజా హితజీవమున కుపకరించుటలను, జేశాధ్యక్షదయమునకు లాభకరముగ నుండుటలను నేను విద్యుక్తధర్మమును నిర్వహించగలందులకు ఆకంపిత్వమున ఆధించుచున్నవాడను. మీ సహాయముతోడను ఆహ్వానసంఘమువారి సహకారముతోడను నావిధిని నేను నిర్వహించగల నని నిశ్చయించుచున్నవాడను.

రైలుకట్టమీద పెల్లుబడుట:—నీలగిరి రైలుకట్టమీద పెల్లుబడి విగ్రహముచే ప్రవృత్తియ బండ్లు సరాసరిగ పోవుటలేదు. ప్రయాణికులను మార్చుచున్నారు.

వృత్తాంతములు

బంగాళా కాసనసభ:—26 వ తేదీ యుద్ధయమున గవర్నరుగారి అధ్యక్షతన కలకత్తా నగరమున కాసనసభ జరిగినది. ప్రాథమికవిద్య, గ్రామస్వపరిపాలనము, రైతుల సుఖ, చట్టములు ప్రత్యేకసంఘములకు పంపబడెను. బరద్వాజ్, హుగ్లీ, చిన్నరా, మ్యానిసివాటిలను లెద్దుపరచిన ఉత్తరువును సవరణచేయవలెనని గౌ. అబ్దుల్లాఖాన్ గారి క తీర్మానము నుపహరించిరి. దానిని గౌ. ఫజలు హుజుగారు రుదుదించిరి. కమిషనరుల ప్రవర్తనము సుఖలేదనుకొనినను వారి అపరాధమునకు ప్రజలకు నష్టమును కలిగించుట న్యాయము కాదనిరి. గౌ. అలికా చరణ మజుందారుగారుగూడ బలపరిచిరి. తీర్మానము సంగీకరింపబడలచుని ప్రభుత్వ ప్రతినిధి సుదీ వెను, చాలచర్చ జరిగినది.

కుప్రద్య పుణ్యక్షేత్రమున కాశీనగరమున గతసంవత్సరము ఆగష్టు మాసములో స్థాపించిన ఆంధ్రసేవాసమాజమువారు ఈ క్రిందిపటలను బహిష్కరించెను:— బాలరమిత్రమును, బాలికల కారణము పగటిపాఠశాలలను రాత్రిపాఠశాలలను నెలకొల్పిరి. కళాశాల విద్యార్థి విద్యార్థినుల స్వాధ్యాయ పరాయణత్వముచే ఈరెండు పాఠశాలలను ఉచ్చదేశము దున్నవి. మొత్తము 40 విద్యార్థులు పనిచేయుచున్నారు. ఇందులో 6 గురు విద్యార్థినులు గూడ పాల్గొనుచున్నారు. 10 మంది విద్యార్థులకు ఉచితముగ భోజనము పెట్టుబడుచున్నది. 20 విద్యార్థులకు ఉచితముగ బసరులు బడినది. కొలదికాలములో విద్యార్థుల కందిరెను బోజనమును, బసను ఉచితముగ కలగజేయు ఆధారము కలగజేయునని తెలియుచున్నది. సంస్కృతము, హిందీ, ఇంగ్లీషు, తెలుగు, కన్నడములను ప్రవేశపెట్టవలెను (మెట్రిక్యులేషన్) బోధించుటకు ఉపాధ్యాయులను నియమించిరి. హిందూ విశ్వవిద్యాలయము ననుసరించి పాఠములు నేర్పబడుచున్నవి. బ్రాహ్మణ్యము (అరవమును) గూడ నెర్పబడుట ఒకఉపాధ్యాయుని నియమించుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నది. అనకాళము చిక్కిన కెంటునే బ్రాహ్మణ్యము నేర్పు ఉపాధ్యాయుడు గూడ నియమించబడును. అన్నితరగతుల విద్యార్థులను గలరు. కులతరగతి నుండి 9 వ తరగతివరకు చదువు చెప్పుబడుచున్నది. సంఘ సేవాసమితివారు మహాపకారమును గావించుచున్నారు.

రంగూనలో సూలివాండ్ర సమ్మెకట్టు:— కూలీల సమ్మెకట్టును ప్రోత్సహించరని ఏ ఆర్. బీ.వీ, హెచ్. ఆర్. మెహతా, ఎన్. పి. ముర్తి, ఎం. కే. రావుగార్లవైసి కేసు చేయబడి వారికి ఛార్జి 2 సంవత్సరములు కారాగృహవాస కక్ష విధింపబడినది. తక్షణాల్పకాలపు వారాజ్ముకు ఒకవత్సరమునకు తగ్గించిరి. గవర్నరుగారు దయాశూచకముగ వారిని నలుగురిని 27-వ తేదీ యుద్ధయమున కారాగృహమునుండి విడుదలచు నిశ్చయించిరి దొంతనమువారు ప్రకటించిరి. వారు చేసిన నేరపాలన యధికారణమున హెచ్చుకక్ష విధింపబడవలసి వచ్చిన దని ఫిర్యాదువారు తీర్పునందు వ్రాసినది సహేతుకము గాని ప్రస్తుతము యుద్ధము ముగిసినది గాన కేటము కనకరమునకు ఈ నెల 27-వ తేదీని జరుగు విజయోత్సవముల సందర్భమున లె. గవర్నరుగారు వారికీక్షను కొట్టి వేసివారిని పదలుట కనుమతించిరిని ప్రకటించబడెను.

విచారవాద:— పూర్ణకాపురస్తులమరి మైర్లు డెల్టా నూసరింబుండెంటును తలుపుతాలూకా ఆత్మీయరేంటి బల్లి పాడులోనున్న పెద్దదేవాలయమునకు ధర్మకర్తలను నగు ద్రోణరాజు వేంకటాచలదత్తగారు వివక్షపరచుచే బ|| ర గురు వారము పూర్ణగ్రామములో స్వర్ణస్తూలెగారిని వ్రాయుటకు చింతిల్లుచున్నారము. వీరి కుభయభావపాండిత్యమును రెండు మూడు భావలలో విశేషకవిత్వప్రతిభయు గలవు. డాక్టరు కుమారీగారి వైద్యకాస్త్ర ముంధీకరించి ఆంధ్రలోకమునకు మహాపకారము గావించిన మహాకవియు. ఆంధ్రలోకములో వారి నెరుగనివారు వారికై విచారించినవారు లేరు. వారి ధర్మపత్ని వారివియోగదుఃఖము ననుభవించబాలక ఆరాత్రిమే నూలిలోబడి మరణించిరిని వ్రాయుటకు మిక్కిలి విచారమగుచున్నది. వారి కుభయల కారసంసౌతనములేదు గాని తమ్ముని కుమార్తె నిద్దరిని పెంచి పెద్దవారిని జేసిరి. సోదరు లొకరు పితాపురములో జమీందారి యదోగ్గక్షులుగ నున్నారు. అన్నిటికంటె వైభవీయ ము మహామహునికి సహస్రహస్తజీయగు తండ్రిగారు సజీవులై యుండుటయే. వారిదుఃఖ పరిమితము. భగవంతు డివదలకులయత్తులకు కాంతినిచ్చి ఆగ్రహమునకు చేర్చుకాం!

పోర్టు నెంటు జార్జి గేజటు

నవంబరు 26 మంగళవారము.

మునిసిపలకాఖ.

జి. ఆర్. ఆదికేశవులు నాయుడుగారు చెన్నపురి పుర పాలకుడ్య సంఘమునకు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఆంధ్రపురము తాలూకా బోర్డుకు కె. కృష్ణారావుగారు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. మదనపల్లి తాలూకా బోర్డుకు తరహింద రామిరెడ్డిగారు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీకాకుళము మునిసిపాలిటీకి ఎం. వి. రంగనాథయ్య, భారతం శంకరనారాయణశ్రేష్ఠీ, వై. నెడి నాగేశ్వరరావు నాయుడు, బొంతా అప్పారావు ముఖులు గార్లు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

తెనెవాడ మునిసిపాలిటీకి మాతేటి న గభూషణము గారు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రాయచోటి తాలూకా బోర్డుకు కె. శ్రీనివాసరావు గారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

గంజాముజిల్లా బోర్డుకు ఛక్రిపురము తహశీలుదారు అయ్యగారి ప్రకాశముగారు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

గోవాలోజిల్లా బోర్డుకు బండే వేంకట శ్రీహరిరావు నాయుడుగారు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డుకు గొప్పరపు వేంకటకృష్ణారావు పంతులు, యార్లగడ్డ రంగనాయకులుగార్లు ఒంగోలు తాలూకా బోర్డుపక్షమున సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కోయిలవరంట్ల తాలూకా బోర్డుకు కంకదారి రామయ్య, తైసాని వరసయ్య, బానాబు పొల్లపాన్ మియాసా హేబు, రురంసు సిరులు గార్లు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

హ్యాయకాళి గోపాల వేంకటరామయ్యగారు ప్రొద్దుటూరుకుండి మన్నారగుడికి డిస్ట్రిక్టు మునిసిపుగా బహిష్కరింపబడిరి. డిస్ట్రిక్టుమునిసిపు సి.పి.మేఘం దరవీంహార్యులు గారు ప్రొద్దుటూరుకు బహిష్కరింపబడిరి.

నియోజకములు. బరంపురములో న్యాయవాది గ కేశవులపాత్రోగారు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపుగా నియోజింపబడి, పోంపేంప బంపబడి చిత్తూరు న్యాయవాదులు తొండే పొద్ద సారథి అయ్యంగారు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపుగా నియోజింపబడి, ఉదమలపేటకు బంపబడిరి.

రిజిస్ట్రేషనుకాఖ.

మురివెళ్ళ శ్రీనివాసరావుగారు బల్లారి ఆహ్వారెన్సుల రిజిస్ట్రారుగా నియోజింపబడిరి.

ఆహ్వారెన్సుల రిజిస్ట్రారు ఎ.ఎం.రెడ్డి శంకరేశ్వరుడుగారి యదోగ్గము ఖాయిపరచబడినది.

అడినికొలం ఫిమేశ్వరరావు, కనకపల్లి రంగనాయకులు నాయుడు, అది నారాయణపంతులు, గార్లు తాత్కాలికపు సబురిజిస్ట్రారుగా నియోజింపబడిరి.

విజయభీనందనములు:— విజయమునుగూర్చి అభినందించు ఇండియాలోని పరమ గవర్నరుగారును ఆశ్వాస మహారాజుగారును పెమ్మపర్తి ప్రభువుగారికి తంతివాద్యల సంపిరి. పెమ్మపర్తి ప్రభువుగారు వారిని కురల కొనియాడిరి. రణమున వికలాంగులైనవారి సహాయమునకు ఆశ్వాస మహారాజుగారు రాజప్రతినిధిగారికి 50 కేల రూపాయల నంపిరి. వైదరాబాదు - ఉరయ్యూరు - ధాంకు - కరూలి - ధోల్పూరు సంస్థానాధిపతులును బంగాళా ప్రభూన న్యాయమూర్తి గారును మరి పలువురు ప్రభుభూతులు రాజప్రతినిధిగారి నభినందించుచు తంతివాద్యల సంపిరి.

1919-వ సం॥పు శరీరవ్యాధియాయుక్తాను.

టెక్ వైమాన్యులు, గుంటూరు.

శరీరవ్యాధియాయుక్తాను నందు శరీరగోళివారి దరఖాస్తులు 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 20 తేదీ భోవుగ యీ క్రింది చిరుగామా దారులకు జేయవలెను.

ఎన్నుకొనబడిన ప్రతి విద్యార్థియును ఒక్కొక్కసారి మూడురూపాయల చొప్పున నాణ్యమయినవారులలో 12 రూపాయల రుసుమును చెల్లించవలెను.

యోగ్యతాపత్రములు, క్రియబడిన పూర్తి అయిన పిదప తిరిగి విద్యార్థి పనిలో ప్రవేశించబోవు ప్రభుత్వమువారిచే గుర్తింపబడిన పాఠశాల న్యునైటెడినది సంగీతమును చేయించి పంపవలయును. (1878).

టెక్ వైమాన్యులు, గుంటూరు, 25-11-18. పి. రామచంద్రారావు, నాడేమాడ్డురు.

వి రా మ ము

(రైలు వీక్షణి)

జిల్లా

తుర్కీలోని బ్రిటిష్ ఖైదీలు.

లండన్, నవంబరు 20:— పార్లమెంటునందు ప్రజాప్రతినిధి సభలో శ్రీ బి. డి. రిజ్జాగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తుర్కీలోని బ్రిటిష్ ఖైదీలందఱును విడుదలచేయబడి మరకీయబడలేదనియు కాని కొందఱు ఖైదీలు టూరంటోకు వచ్చినందును సోపుగారు చెప్పిరి.

భారత ఖైదీలు

లండన్, నవంబరు 21:— పార్లమెంటునందు ప్రజాప్రతినిధి సభలో శ్రీ బి. డి. రిజ్జాగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మాంటెగుగారిట్లు చెప్పిరి:— టర్కీ, దుమేయాలయం దున్న భారత ఖైదీలు ఈ జిప్తుకు పంపబడదు. ఈ జిప్తునందు యుద్ధ కార్యాలయమువారు ప్రత్యేక పుకారులను లభింపజేసిరి. భారత ఖైదీలకు వస్త్రములను, ఇతర సామగ్రిని నిచ్చి భరతవర్షమునకు బంపుటకు ప్రత్యేక వ్యయము చేయబడినది. జర్మనీయులందు కొద్దిపాటి భారత ఖైదీలను తిన్నగా మార్చి బిచ్చును అక్కడినుండి ఈ జిప్తునందలి ప్రత్యేక పుకారులను బంపునకులను చేర్చుటపలెనని యుద్ధ కార్యాలయమువారికి గితిమి. ఆస్ట్రీయానుండు భారత ఖైదీలు లేరు.

వెండి స్థితి.

లండన్, నవంబరు 21:— వెండినివయపు రిపోర్టునందు చెప్పబడినది:— మార్కెటు స్థితియ మారలేదు. వ్యాపారస్థులు వెండిని కొనుట తగ్గిపోయినది. సాంఘికమార్కము టీలుకు 5-1.

పైనికుల ఏర్పాటు.

లండన్, నవంబరు 25:— విదేశముల పట్టణములకు (అధినిత) పైనికులను గూర్చుటకును, నిలువ సేవలను అంగీకరించునందుకును పైనికులు తమ యద్యోగకాలమును 2, 3, 4 సంవత్సరముల వ్యవధి వేరుచేయును. వారు ప్రముఖ 20, 40, 50 పాసలకు సాక్షాదారు లగుదురు.

ముంచబడిన కడపటి నాక.

స్టాంబుల్, నవంబరు 25:— కట్టకడపటి సబ్బరైను షే ముంచబడినాక “ఎస్” అను పేరుగల క్రిస్టియనియా నాక, అది నవంబరు 11 వ తేదీ సాయంత్రము టూర్కీలో కొట్టబడి ముంచబడినది. గంధి సంతకము లూరంబించిన తరువాత బ్రెజిల్ అను రేవునందు దించబడిన ఈ నాకయందలి నావికులు “నవంబరు 11 వ తేదీని ఒక జర్నలు సబ్బరైను ఆ రేవునందు 8 వేల మంది పైనికులతో పోవుచున్న ఒక బ్రిటిష్ షూనా కను ధ్వంసముచేసె” నని చెప్పిరి. ఇట్లమద్రాసునందలి మిక్రెవందలి నాకలలో “కెరెన్సు” అను బ్రిటిష్ క్రూర నాక రెండవ బ్రిటిష్ డిస్ట్రీయరులను నోర్వీ ఒకటి, పోటీ బాటుం అను రేవులకు పోవుచున్నవి. ఒక బ్రిటిష్ షూనాక యను, 2 డిస్ట్రీయరులు (వైబిబాండ), సాంగ్కో సిసోపి అను రేవులకు పోవుచున్నవి.

హుస్సెన్ నొకాన్ నము.

లండన్, నవంబరు 25:— ఈ నాకా సాధనమునందే జర్మనీ అంతర్గతములను బ్రిటిష్ వారు నిలిపిరి. అది ఒక మెలు పాడు గాగలదు. అంతర్గతములను ముడేసి నాలుగేసి ఒక్కొక్క వరుసగా రెండు దురులనందీయ తీసికొని వెళ్లుచున్నారు. మీ సంతాపమున అంతర్గతములని జర్మను యద్యోగుల నడు గగా రక్తపాతకమున వారందఱును లేలిపిరి. హుస్సెన్ నొకాన్ ను దిరి నాకలొ కప్పన గడిక్రెడ రక్తపు దాగల నడుకు 9 రేఖలతో కనబడిన దని విశేషము చెలివెన.

జర్మనీ

యద్ధమునకు ఆదికారము.

లండన్, నవంబరు 25:— ఈ యద్ధమునకు ఆదికారములను బజేయిన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. బజే

యను మంత్రి 1914 సంవత్సరము జూలై మాసములో బెర్లిన్ లో తన దొరతనమువారి కంపెనీ నివేదికమున రహస్యము లన్నియు గలవు. ఇవన్నియు ఇదివరలో మనకు తెలిసిన విషయములే అయినను వీటిని మనము జాగ్రత్త తలంచవలయును. ఇది ఆ సత్యమని నడుపుటకు వీలులేదు. 1914 సం॥ జూలై 18 తేదీని లెర్చెక్ వెల్లుగారికిని పూర్వము సామ్రాజ్యసహాయ కార్యదర్శి నున్న జిమ్మరుకు గారికిని సంభాషణ జరిగినటుల లెర్చెక్ వెల్లుగారు తెలియజేసిరి. సభ్యులకు జూలై 25 తేదీనకు లేఖను పంపబడగల అవుతేసిరి. అప్పటికి పోయికో కేరుగారు, వివియనిగారును వెల్లుగారునుండి వరలి పోయి యుండుదురను సంకతియే ఇట్లు లేఖను అవుతేయటకు కారణము. దీనికి ప్రతిక్రియల నరయుటకు మిత్ర పండ్లకి కప్పమై యుండెను. అంతవరకును వియన్నాలో శాంతివాదావరణమును కలగజేయవలయు ననియు, యద్ధ మంతయు వారి సిబ్బందియు సెలవు పుచ్చుకోవలయు ననియు లెర్చెక్ వెల్లుగారు నడిపిరి. ఆస్ట్రీయను లేఖయందున్న సంకతు లన్నిటిని తన ప్రభుత్వమువారికి తెలిపుచున్నాయను దొరతనమువారి యట్టి వరతులను అంగీకరించజాల రనియు వెర్చెక్ వెల్లుగారు తన దొరతనమువారికి తెలియజేసిరి. అద్రానంజేసి సభ్యులలో యద్ధము తలపింపక తప్పదని నడిపిరి. ఇట్టి లాభకరమగు యవకాశమును ఆస్ట్రీయనులు ఎంతమాత్రము పొగొట్టుకొననూడదని అందఱును అంగీకరించిరి. ఒక వేళ ఈ యవకాశమును గైకొన్న చిత్తులను కల్పన ఈ తరుణమును కోల్పోవనూడదని నిశ్చయించుకొనిరి. రషీయాలో యద్ధము సంఘటిల్లినను గూడ ఆస్ట్రీయనులు తీసికొనెడిచర్య ను అంతను అందఱును అమోదించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. జర్మనీ దొరతనమువారు ఆస్ట్రీయనులను బల్గేరియాలో రాయ భారములను జరపుటకు అంగీకరించినది అనియు బల్గేరియా జర్మను మిత్రులతో గూడుటకు జర్మనీ అంగీకరించెననియు ఈ నివేదికముననే ఇంకోకచోట చెప్పబడి యున్నది. పరామలు సన్నియనులతోడై ఏదోవిధముగ సం తృప్తికరముగ వ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనవలయు నని సన్నియనుల నిర్బంధించుదురని ఆతురతతో సన్నియనుల కాల వ్యయము లేకుండగ సంక్షేమ సంవలయునని జర్మనులు తొందర పడిరి. ఆస్ట్రీయనుల చర్యలను ఇతర దొరతనమువారు ఎటుల ఆశ్చర్యపడిరో అటులే జర్మనుచక్రవర్తి రియోనరు విదేశమున సంచారము నట్టుటయు జర్మనీ సిబ్బంది మాఖ్య నాయకు డను, ప్రసియను యద్ధ మంతయు సెలవుపొంద నందుటయు, కడు ఆశ్చర్యముగ నున్నదని సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారు ప్రకటించెదరని లెర్చెక్ వెల్లుగారి నివేదికమున కన్పింపించి యుండెను. గ్రేగారు శాంతిని సెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించినను జరుగనట్లు సంకతులను అవుతేయజాల రనియు కాలప్రవాహమునకు అడ్డపడజాలరనియు (గ్రేగారి యత్నములు పలో న్నట్లును గాంచననియు 1914 సం॥ జూలై 31 తేదీని లెర్చెక్ వెల్లుగారు తన ప్రభుత్వమువారికి తెలిపినది. ఆదినమే ఇంకోక సమాచరమును లెర్చెక్ వెల్లుగారు ఇట్లు తెలియజేసిరి:— ప్రసియను నే నాని సిబ్బందిం దం తియు దృఢ విశ్వాసముతో పరామక్షేమతో సమర మొనర్చుటకు ప్రతిపదిము చేయియున్నది. 4 వారములలో పరామక్షేమము కలుగచగల వని లెక్క జూచుకొనుచున్నది. పరామక్షేమమును మేమియును పంపిణీయిండు లేదు. కొద్ది పాటి ఫిరంగులు మాత్రమే గలవు. తూపాటలు గూడ పంపించి లేవు. బెల్జియను తటస్థభావమును జర్మనులు ధృఢపర్చుకొనెను. ఏతత్కారణమున బ్రిటిష్ వారు గూడ తటస్థముగ నిలిచియుండుటకు వీలులేదు. పరామక్షేమమున దండెత్తవలయు నన్న బెల్జియనుగూడ తప్పు కేరొకమార్గమున దండెత్తుటకు వీలు లేదని ఆగస్టు 4 తేదీని లెర్చెక్ వెల్లుగారు తెలిపినది.

జర్మనీలో రాజకీయ వైషమ్యము.

కోవెన్ హేగను, నవంబరు 25:— జర్మనీక్షేమము సంబంధము రాజకీయ వైషమ్యము ప్రబలమవును. బెర్లిను అధికారమును ప్రోత్సహింపగోరువారి సంఖ్య దక్షిణపశ్చిమ భాగములందునైనను తరగతాలందును హెచ్చుగానవును. ప్రముఖ

దేశమువారుగాక లెక్కినవారందఱును అలాగే మరేయెవరైనా ర. ఆస్ట్రీయా జర్మనులను గూడ వారి ఆలోచనలతో చేరియున్నారు. వెనుకటిపద్ధతయం, దళిమానముగల వారగుడ తమ భావములను స్పష్టపరుచుచునే యున్నారు. సోవియటులలో కరులను కలిగించి వెనుకటిరాజ్యమును వరల స్థాపించెదనని జనరలు సిక్స్ నవాను అనిన లెర్చెక్ నుండి నడిపెను. ఇదివరకును పట్టణములందుగూడ నీభావములు విరివగుచున్నవి.

Farewell Entertainment to Lord Willingdon.

His Excellency's Speech.

BOMBAY, November 27.

His Excellency the Governor has already entered upon a long round of farewell gatherings prior to his departure from the presidency. The first was last Saturday when Sir Cowasji and Lady Jehangir gave a reception in his honour. The next was last Monday night when the Orient Club, the large club of which both Englishmen and Indians are members entertained him at a farewell dinner. On that occasion Lord Willingdon made in response to the toast of his health a noteworthy farewell speech. Proceedings were private but a report has just been issued to the press. His Excellency's main theme was the unfailing sympathy and co-operation which he had received during his governorship. He said:—I soon found that I could make a home in India, soon discovered that men of influence and position were always ready to give me counsel and advice, soon felt that I was living with a people whom I could truly call loyal and devoted friends. I assure you that my time here has been to me a liberal education, for I have learnt that trust begets trust, that confidence begets confidence, that sympathy begets sympathy, the three qualities which I am convinced are absolutely necessary in the usual relations of our two races, who are working here together for the advance of this country. Referring to the part played by the province, in the war, the Governor said:—I can never express all I feel of the deep and grateful thanks for the never ending generosity and never tiring helpfulness which I have received from the people of all classes. I am proud of my presidency and can leave her feeling that she has done her duty and has set an example to the rest of the country for calm and steadfast courage and confidence, for steady and law abiding behaviour and for strenuous service. During the four years of war your fellow countrymen and mine have fought and died together, have suffered hardships, privations and sufferings together and together we are proud to feel have won great victories. Your countrymen and mine have worked together for a common purpose with a common object, the securing of freedom and justice to all humanity. May I not express the hope tonight that the tremendous events of the past four years will have brought our two races closer to each other in India in a spirit of a better understanding, helping each other, trusting each other, working I hope for long years on terms of absolute equality and friendship for the progress and prosperity of India as one of the greatest assets of the British Empire. We hear much of political reforms in these days, but to my mind this better understanding is just as essential for the future. His Excellency spoke regretfully of the prevalent famine conditions and said:—I cannot help feeling that you may think that at this moment when I might be useful to you I am running away and leaving you in a sense to look after yourselves, but in justice to myself I think I must tell you that I tried very hard to induce superior authorities to let me stay on here to see you through this trouble, but was unable to secure their assent. I may tell you however that my Government are taking all possible measures to diminish as far as possible distress and privation for our people and I trust that before I leave, our organisation will be in such a condition that I can leave you feeling that everything possible has been done to minimize the gravity of the position. Turning finally to the prospective reforms legislation His Excellency said:—I trust with all my heart that the bill when passed will prove to you all a great advance towards the goal of self-government to which you aspire. You will have difficulties to surmount, you will have trials to endure, you will want ready heads and stout hearts to hold you on your way. If you believe in your heart and conscience that your way is the right one, I beg you not to be troubled or disturbed by the intemperances of those who disagree with you but work on constitutionally and steadily until you secure for your country absolute equality with all the other dominions under the crown.

Lord Willingdon will be entertained by the Byculla Club on Saturday night.

Address to Lord Willingdon.

Mr. Jinnah's Letter to the Sheriff Remains Unanswered.

A SECOND LETTER WITH 1,500 SIGNATURES.

BOMBAY, November 26.

The counter-requisition addressed on the 19th instant to the Sheriff of Bombay by the Hon'ble Mr. M. A. Jinnah and others not having been acknowledged or answered, Mr. Jinnah has sent another to the Sheriff. It says that the requisitionists will, if necessary, take steps to test the legality of the Sheriff's action with regard to convening a meeting in the Town hall which in their opinion is of political and controversial character. It further says:—We have further to call upon you in the event of your persisting in the convening of the meeting to see that all proper arrangements are made for fitting accommodation of those who may wish to speak on the occasion in opposition to any resolution or resolutions that may be moved for carrying out the objects of the requisitionists of the meeting or who may wish to move any resolution or resolutions counter to those objects. You will therefore be good enough to send us copies of all resolutions notice of which may be sent to you and we shall in due course send you draft copies of any resolution or proposed amendment to the resolution which we may desire to move and the names of the gentlemen who will move, second and support the same. Fifteen hundred signatures to the counter-requisition had been sent to the Sheriff.

The Armistice.

(By Wire.)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Surrendered Submarines. Avenue a Mile Long.

LONDON, November 25.
A correspondent who visited U Boat Avenue off Harwich where the surrendered submarines are lying states that the Avenue is over a mile long. Submarines are towed on either side in batches of three and four. Officers when asked the whereabouts of their flags said their flag was red. One correspondent who visited one of the Deutschland type saw a blood stained cut of nine tails which a British sailor found under the Captain's bunk.

Allied Warships. Enter the Black Sea.

LONDON, November 25.
PARIS.—Allied warships have entered the Black Sea, and Destroyers are proceeding to Sulna and Galatz.

The British cruiser "Liverpool" and two British Destroyers are going to Novorossiisk, Poti and Batum while the British cruiser "Sentinel" and two destroyers are going to Trebizond, Samsun and Sinope.

British War Prisoners. Indian Prisoners Return.

London, November 23.
In the House of Commons replying to Sir J. D. Lees, Mr. Montagu stated that Indian prisoners of war in Turkey and Rumania would be sent to Egypt where the War Office has established special camps and where special arrangements would be made to clothe, equip and send them to India. The War Office had been asked to arrange, if possible, that the few Indian prisoners remaining in Germany be sent direct to Marseilles, thence to the special camps in Egypt. There were no Indian prisoners in Austria.

Prisoners in Turkey.

LONDON, November 20.
In the House of Commons replying to Mr. Cotton, Mr. Hope stated that not all the British prisoners in Turkey had yet been handed over but some had already arrived at Taranto.

The Silver Market.

London, November 21.
Messrs. Montagu's silver report says:—The condition of the market has not altered. The trade demand was somewhat less active. Shanghai exchange is 5-1 a tael.

Soldiers' Service. War Office Announcement.

London, November 25.
The War Office announces that with a view to providing men for overseas garrisons and necessary reserves at home, soldiers may extend their periods of service for two, three or four years entitling them to bounties of twenty, forty and fifty pounds respectively.

Germany

Political Complications in Germany.

LONDON, November 25.
COPENHAGEN.—Berlin papers emphasise the growing political complications throughout Germany. Separatist movements which aim at the throwing off of Berlin authority are becoming more pronounced in South Germany, Northwest Germany and Rhine Provinces. South German representatives had declared their hostility to Spartacus policy. Negotiations are proceeding between various Non-Prussian Governments in which German-Austria is participating. Meanwhile sympathisers with the old order of things are not concealing their sentiments. "The Vorwaerts" says that a well-known General Sixt von Arnim, Chief of the fourth army at Aachen, declared he would create divisions in Soviet ranks and will re-establish the old regime. Similar views are publically and secretly voiced in other Rhine towns.

Origin of War. Bavarian Exposures.

LONDON, November 25.
Disclosures regarding the Origin of the War published by the Bavarian Government are contained in the reports from the Bavarian Minister in Berlin to his Government in July 1914. Although for the most part they confirm what is already known they are of great historical importance because the source is unimpeachable. Reporting on July 18th 1914 Von Lerchenfeld records a conversation with Von Zimmermann then Imperial Under Secretary of State in which the writer shows that the delivery of the note to Serbia was postponed to July 25th because by that time President Poincare and M. Viviani would have departed from Petrograd a fact that would "make it difficult for the Entente to arrive at an understanding regarding counter measures". Von Lerchenfeld proceeds:—"Until then in Vienna a show of peaceful disposition is to be made and the War Minister and Chief of Staff are to have furloughs". After informing his Government of the contents of the Austrian note to Serbia Von Lerchenfeld says: "It is obvious that Serbia cannot accept such conditions. Consequently there must be war. It is absolutely agreed that Austria should take advantage of this favourable moment even at the risk of danger of further complications.

Any line of action Austria takes will be agreed to here even at the risk of war with Russia. Another passage in the same report shows that as early as this Germany had given Austria permission to negotiate with Bulgaria regarding the latter joining the Triple Alliance. Germany was rather anxious over the necessary delay in handing the ultimatum to Serbia fearing that Serbia would thus be given time under pressure from France to offer satisfaction. Von Lerchenfeld continues: "With reference to the Kaiser travelling in a foreign country and the Chief of the German General Staff and Prussian War Minister being on furlough the Imperial Government will declare that it was as much surprised as other Powers by Austria's action. Telegraphing to his Government on July 31st 1914 Von Lerchenfeld said he was of opinion that Sir Edward Grey's honest effort to preserve peace would certainly not succeed in arresting the course of events. In a late communication on the same day Von Lerchenfeld said:—Prussian General Staff awaits war against France with full confidence and reckons to overthrow her in four weeks. The moral of the French army is not good. It has only a very few howitzers and bad rifles. Wiring on August 4th Von Lerchenfeld stated that British neutrality would be too high a price to pay for Germany respecting Belgian neutrality because attack on France is only possible through Belgium.

General

Submarine Campaign. Last Victim.

LONDON, November 25.
STOCKHOLM.—The last victim of the submarine campaign was the Christiania steamer "Ener" which was torpedoed on the evening of November 11th, thus after the beginning of the armistice. The crew who were landed at Bergen said that a German submarine on November 11th destroyed a British transport "en route" for Archangel with three thousand troops.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Delhi

The Delhi Congress. The Pundit's Letter.

DELHI, November 26.
The following circular has been issued by the Reception Committee of the forthcoming Congress:—In connection with the forthcoming (thirty-third) session of the Indian National Congress to be held in Delhi, the General Secretaries invite applications from editors of newspapers for admission cards to the Press Gallery. There will be limited accommodation and no application will be entertained received after 15th December 1918.

The Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya has addressed the following letter to the Chairman of the Reception Committee of the ensuing Congress:—Pray excuse this delay in acknowledging your very kind message and letter. I thank you and through you the Reception Committee of the 33rd Indian National Congress for so kindly extending your cordial welcome to me as President of the next Congress. Your message encouraged me to accept the high responsibility and I hope and pray to God that with the kind co-operation and advice of you and the other members of the Reception Committee I may be able to discharge the duties of the office in a manner which will be most beneficial for our country at this important period of our history.

The Final Victory. Exchange of Courtesies.

DELHI, November 26.
Congratulatory telegrams on the final victory of the Allied armies have been exchanged between H. E. the Viceroy and the Governor of French India and also between the Viceroy and the Maharaja of Alwar. The latter in this connection has sent half a lakh of rupees to the Viceroy to be devoted to help those who had been crippled or maimed in fighting to achieve the glorious results which have been crowned to-day by victory. A very large number of further congratulatory telegrams from all parts of India have also been received by H. E. the Viceroy including the Nizam, the Maharaja of Udaipur, Nawab of Tonk, Maharaja of Karauli, Maharaj Rana of Dholpur, the Chief Justice of Bengal and many others.

Provincial Budget. Pre-War Expenditure Cautiously Sanctioned.

DELHI, November 26.
Instructions regarding the principles on which provincial budgets for next year are to be prepared are now circulated by the Government of India. Caution in raising the scale of expenditure is enjoined and equilibrium between receipts and normal outlay is to be aimed at but Local Governments are no longer to be debarred from drawing upon accumulated balances and expenditure may be incurred in such urgent matters as to restore education grants to prewar dimensions, to develop industries, to reinstate public institutions and services and also for such undertakings as forest development and agricultural experiment, famine relief and advances also to be provided for.

The Late Hon'ble Mr. Gillman C. S. I. The Funeral.

SIMLA, November 26.
The funeral of the late Hon'ble Mr. Gillman, member of the Madras Executive Council, appointed to the Reforms Committee (Functions) took place yesterday morning at Simla. A Colonel commanding the First Madras Guards (I. D. F.) he was accorded a military funeral. The following acted as pall bearers:—Lt-Colonels Kirk-

hope, Le-Mesurier, Rogers, Moberley, Pierce, Rainger, Owyer and Musprat. There were also present at the funeral Sir William Vincent who came specially from Delhi, Generals Sir H. Hudson, T. M. Luke, Col. C. R. F. Seymour, Captains E. Thomas, P. G. Looch and Lt. Parritt. The firing party and escort was furnished by the 125th London Regiment from Jutogh. The funeral service was conducted by Canon Wheeler on the conclusion of which the "last post" was sounded. It is understood that His Excellency the Viceroy and Their Excellencies the Governor of Madras and the Commander-in-Chief sent messages of condolence to Mrs. Gillman.

Calcutta

Protest Against not Permitting Congress Deputations to go.

CALCUTTA, November 26.
The Bengal Provincial Congress Committee has wired to Government of India protesting against the prohibition of the Congress League Deputation and requesting the Government to move the British Cabinet for cancelling the order in view of the coming peace.

Another telegram has been sent protesting against Dr Mehta's interment by the Government of Burma and praying for the Government of India's interference.

The Bengal Legislative Council.

CALCUTTA, November 26.
A meeting of the Bengal Legislative Council was held at Government House this morning His Excellency Lord Ronaldsday presiding. The Bengal Primary Education Bill and the Bengal Village Self-Government Bill and the Bengal Tenancy amendment Bill were referred to select committees with instructions to submit their reports early. The Hon'ble Mr. Abdul Kasseem moved a resolution recommending that orders of supersession of municipalities of Burdwan and Hooghly, Chinsurah be reconsidered and withdrawn. The Hon'ble Fazlul Huq supported the resolution and said that the Government was not justified in taking such severe measures against the two municipalities and those measures were a blow to the future of self-government in India. He said that even granting that the commissioners of those Municipalities were guilty of gross mismanagement the rate payers should not have been punished for that. The Hon'ble Mr. Ambica Charan Mookundar also supported. Mr. Omalley on behalf of the Government regretted his inability to accept the resolution. The Government were forced to take steps superseding the two municipalities in the interest of local self-government itself. The debate on the resolution was continuing when the Council adjourned till to-morrow.

Bombay

BOMBAY, November 26.
In connection with the armistice celebration a combined naval and Military procession will pass through the city to-morrow afternoon.

Burma

The Cooly Strike. The Four Convicted Persons Released.

RANGOON, November 26.
A. R. Bhimani, H. R. Mehta, S. P. Murti and M. K. Rao who were recently convicted under the Defence of India Act and sentenced to a term of imprisonment for two years each which was afterwards reduced to one year by the Chief Court in what is known as the cooly strike case will be released from jail to-morrow morning as an act of grace by the Lieutenant-Governor. The following Press Note on the subject has been issued:—In view of the armistice concluded on the 11th November last the Local Government has taken into consideration the sentence of 1 year's rigorous imprisonment passed on A. R. Bhimani, H. R. Mehta, S. P. Moorthy, M. K. Rao, by the Chief Court on appeal for a breach of section 24A of the Defence of India (Consolidation) Rule of 1915. Sir Reginald Craddock fully endorsed the views taken by the Appellate Court, that these persons are men who for the sake of other schemes without scruple accepted the risk of causing irreparable harm and that an exemplary sentence calculated to act as a deterrent was called for. Had the state of war continued these considerations would have justified the Local Government in leaving them to serve the full period of their sentences, but, since, the conclusion of the case, the armistice which has been concluded has lessened considerably the possibility of irretrievable harm resulting from actions similar to those for which the convictions were obtained and the sentence imposed. In these circumstances under the provisions of section 401 Criminal Procedure Code the Lieutenant-Governor purely as an act of clemency is pleased to remit the remainder of the sentences with effect from Wednesday the 27th November 1918, the day appointed to be a public holiday in celebration of the cessation of hostilities between the Allies and Germany and of the crowning success achieved in the war.

United Provinces

Aerial Postal Service. Interesting Development Expected.

ALLAHABAD, November 26.
In connection with the recent Pioneer's statement that the Government of India had under consideration the question of establishing aerial postal service in this country, a representative of a leading firm of aeroplane manufacturers is, the 'Pioneer' believes, now in India in connection with this question. An interesting development which may shortly be expected is an experimental aeroplane flight from England to India.

సమకాలికాభిప్రాయములు

భారత స్త్రీ నియోజకస్వాతంత్ర్యము

తన భారతీయలకు నియోజకస్వాతంత్ర్యము నొసంగుటకు ప్రభుత్వము నిశ్చయించుకొనినది...

* * * *

తిలక్ గారి వాక్యాభిప్రాయము

తిలక్ గారి వాక్యాభిప్రాయము రద్దుగాని పునరుద్ధరణగా...

* * * *

ప్రస్తుత అనంతపురి

కొంగ్రసులు బయటకు పంపినప్పుడు సాక్షాత్తుకా ఆసంతోషము...

ఒక విధముగా నీ సంగ్రహము సమస్త సూత్రమునకు...

స. ప్రజాప్రాతినిధ్యము వడయుచున్న సాగరక ప్రపంచము...

* * * *

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము.

దక్షిణభారతీయరాజ్య ప్రభుత్వములకు నొక బ్రాహ్మణ...

ఈ విషయముగూర్చి నివృత్తసాత బుద్ధిలో మోచి...

అల్పసంఖ్యాకులకు వారివిషయమున నెప్పుడో యొక...

ఈ విషయమై మనప్రాతినిధ్యములకు వివరముగ నిరూపించు...

ఈ బ్రాహ్మణేతర పెద్దలంతా యేమిచేయ దలంబు...

మహమ్మదీయులకును, సింధుకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము...

ఈ విషయమున సులభముగా ననుసరించుటకు బూర్వము...

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యపు టాంగ్గోళనము కాలక్రమమున...

ఈ విధముగా సత్యము చరిత్రనుబట్టి దక్షిణ భారతీయరాజ్య...

కావలెను

మా గ్రంథములకు నందాదారులను చేర్చు యేజెంట్లకు...

1870 మూసేజరు, కలాభివర్ధన్,

రాజావరం, రాజుచర్లదేవుల కాను, గోదావరి జిల్లా.

రక్తమూలశంక

యెంతకాలము నుంచి ఉన్నప్పటికినీ, ఎంత కఠినముగా...

మోతిలాల్ మాణిక్యదాస్, 83, చీనాబజార్ గోడ, మదరాసు.

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం. లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నైలో రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటాలు...

ప్రస్తుతమున ఆతిథ్యముగానున్న పట్టణములలోనున్నది. ప్రయాణికులకు...

ప్రత్యేకముగా కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాభిభోజనము, ఫలహారములు...

ఈ హోటాలు బర్మా, సింగపూర్, యూరప్, ఇండియా, వగైరా...

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు వరమాషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లే కుండిన

మీ పైకము మీకు

జయ్యబడును.

వసమూలికలచే

చేయబడును

సువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోస ముండదు.

ఒక సారి పరీక్షించి

చూడుదు

చక్క-ని డబ్బితో

వెల రా అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొరకును.

అమృతం జనము డి. షా,

6, తి. బుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరే కోట్ల, పోస్ట్, బొంబాయి

విశ్రాంతి సహితమైన వా. పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసపరిష్కా

అపరిమితమైన రక్తమాలిక జనించు వాడ్యములకు శరీరమునకు నుండు. వీరపులకు, మచ్చలకు, గండమాలకు శుద్ధము, ప్రాంతమొప్పులను అన్ని విధములను గలగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి కేక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

ఈ వనోషధి సారసపరిష్కా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకయము, విశాసమైనను మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును, కారై సంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజుల కంటే మించుట 4 రోజులు బుడ్డిలో అమృతమును.

పొప్పెట్లరు.— పి. డి. సావంత్,

44. పనసవాడి, నెం. 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Panaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విశ్రాంతి సహితమైన వా. పి. డి.

బహుమానముల ననేకములను గడించిన

శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు

అమృత వలి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవనవ లాటకుచుండును.

కెల 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

అవతారపురము దగు నీతనిచరిత్ర మిక్కిలి మనోహరముగా రచింపబడినది. చక్కనితెలి. మంచి అచ్చు. కెల 0-8-0.

చిరునామా: ఆంధ్రపత్రికాలయము,

1154

కంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, శుక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులంగ వంచబడిన లేకులు కోణములుగా ముచ్చట్టి ఇనుపకట్టలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంటెనెయిన్లలోనే సంగతిసందర్భముల నెల్లవా వాలోచించవలసివచ్చును. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను శోరి సంపదన వారిని నశాలములో భరణరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు ప్రయోగించారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సోత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తనాలబట్టె నెం 55కి రు,

389

మదరాసు

(నై కామోజియో గోదనపుడు ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

లోకి

గర్భాశయ రోగనివారణ:— శ్రీమత్ ప్రియ

ముత్యము బహిష్టి కాదుండుట, అకాలబహిష్టి, మేల జాతీ గాను, తక్కువగానుపోవుట, మనుమరొగము, సంతానహీనత రక్షహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు నుండు మొదలగు శ్రీమత్ వ్యాధులను మనుష్యుడు.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0.

చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహప్రణములు, నుభసంకటములు, నిస్సత్తువు, కడుపులో నుండు మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునలగా కాంతిని ముఖమునను లేజునును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0.

చిన్నది రు 1-10-0.

అర

జ్వర నివారిణి

బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0

కేసరికుటీరం, అయుర్వేద ఔషధశాల,

పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.

166

(తాంబి:— 9, బండగు వీధి, మద్రాసు.

301 పాల్వపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాషదములు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నివృత్తినను

వ రి కిం పు ను.

(ప్రతి నత్సరమునను లక్షలకోటికి సీసాను విక్రయించ బడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలోన్, మలియెస్ట్రో, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాఫ్రీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సిద్ధాషదమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “ఒకేయింకి లోకామయహర” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీయిండు నున్నయెడల, మాటికి కైద్యుల గమయమును, నిరీక్షించి, మొదలెట్టుకొనుట తప్పిపోవును. శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు సోక రోగములును, ఈ సిద్ధాషద శేవనచే నాకర్పర్యముగా పోయి గుణము గలగును.

కైద్యులలో సోకవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మూలికలనుండియు యావధములను తయారు చేయుచుండురు.

కీలబ్బరైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయాదును ఉండును; మాది తీసికొనవలెను.

అనుపానపుత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మాత్రలున్న సీసా 4 అణ లు, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి తిప్పించి కొనిన గుహల భయ్యుకోచరి రు 1-2-0

12. సీసా లొకసారి కొనిన 2-14-0

26. సీసా లొకసారి కొనిన 5-5-0

సమస్త రోగములకు మావట్ల ఆయావ్యధియ సిద్ధాషదములు దొరకును.

విశ్రాంతి సహితమైన వా. పి. డి.